

॥ చొం నైతె తేజుటేషెయ్ ॥

10.06.2022 - శుక్రవిరమ

యోగ దృష్టి

ః త్రి గురు పూర్ణాంశి ॥

గురుభ్రుహ్ని గురుర్యిష్టః, గురుద్దేవో మహాశ్వరః ।
గురుస్న్యాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రీవిషిపు పూర్ణాంశి ॥

వేంకటేశః శ్రీనివాసః, లక్ష్మీపతిరనామయః ॥
అమృతాంశో జగద్వంద్యః, గోవిందశ్శాశ్వతః ప్రభుః ॥

ః పతంజలి పూర్ణాంశి ॥

యోగేన చిత్తస్య పదేన వాచాం, మలం శరీరస్య చ వైద్యకేన ॥
యోత్సాకరోత్తం ప్రవరం మునీనాం, పతంజలిం ప్రాంజలిరానతోస్మి ॥

నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, నమో మహాద్భ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యైగదర్శనం త్రుతచథం - బుత్సూతీ కుప్రా విష్ణవీధి తర్వా నాలచే పూరంథం

ః త్రీశ్ఛష్ట పూర్ణాంశి ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతి పూర్ణాంశి ॥

సర్వపనిషదోగావః, దోగ్నా గోపాలనందనః ।
పార్శ్వ వత్సస్మధర్మక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, తీవున్నగతభీతిష్ఠ, ఉత్సవత్సూ, లుహ్నవిష్ణ్యియోం, యైగజోప్పీ,
తీకృష్ణర్మాన నంతిదే, జ్ఞాన కర్మ సన్మిహయోగోనేను చతుర్భౌభిష్యియః ॥

॥ శ్రీ భగవిన్నలిచ ॥

ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవానహమవ్యయం ।

వివస్వాన్ మనవే ప్రాహ మనురిక్ష్యాకవేంబ్రవీత్ ॥

॥ 4-01 ॥

ఏవం పరంపరాప్రాప్తమ్ ఇమం రాజర్మయో విదుః ।

స కాలేనేహ మహాతా యోగో నష్టః పరంతప ॥

॥ 4-02 ॥

స ఏవాయం మయా తేంద్య యోగః ప్రోక్తః పురాతనః ।

భక్తోంసి మే సభా చేతి రహస్యం హ్యతదుత్తమం ॥

॥ 4-03 ॥

॥ అర్మున ఉలిచ ॥

అపరం భవతో జన్మ పరం జన్మ వివస్వతః ।

కథమేతద్విజానీయం త్వమాదో ప్రోక్తవానితి ॥

॥ 4-04 ॥

॥ శ్రీ భగవిన్నలిచ ॥

ఒహలాని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్మన ।

తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్త పరంతప ॥

॥ 4-05 ॥

అజోంపి సన్వవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోంపి సన్ ।

ప్రకృతిం స్వామధిష్టాయ సంభవామ్యత్మమాయయా ॥

॥ 4-06 ॥

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత ।

అభ్యత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహం ॥

॥ 4-07 ॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్టుతాం ।

ధర్మసంస్కాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥

॥ 4-08 ॥

జన్మ కర్మ చ మే దివ్యమ్ ఏవం యో వేత్తి తత్త్వతః ।

త్వక్య దేహం పునర్జన్మ నైతి మామేతి సోంర్జన ॥

॥ 4-09 ॥

వీతరాగభయక్రోధాః మన్మయా మాముపాశ్రితాః ।

ఒహవో జ్ఞానతపసా పూతా మద్భావమాగతాః ॥

॥ 4-10 ॥

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తదైవ భజామ్యహం ।

మమ వర్తానువర్తంతే మనుష్యః పార్థ సర్వశః ॥ **॥ 4-11 ॥**

కాంక్షంతః కర్మణాం సిద్ధిం యజంత ఇహ దేవతాః ।

క్షిప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా ॥ **॥ 4-12 ॥**

చాతుర్వర్ణయం మయా సృష్టం గుణకర్మవిభాగశః ।

తస్య కర్తారమపి మాం విద్యకర్తారమవ్యయం ॥ **॥ 4-13 ॥**

న మాం కర్మాణి లింపంతి న మే కర్మఫలే స్విహః ।

ఇతి మాం యోత్థిజానాతి కర్మభిర్మస బధ్యతే ॥ **॥ 4-14 ॥**

ఏవం జ్ఞాత్వా కృతం కర్మ పూర్వేరపి ముముక్షుభిః ।

కురు కర్మైవ తస్మాత్మం పూర్వేః పూర్వతరం కృతం ॥ **॥ 4-15 ॥**

కిం కర్మ కిమకర్మైతి కవయోత్ప్యత్ర మోహితాః ।

తత్తే కర్మ ప్రవక్ష్యామి యద్ జ్ఞాత్వా మోక్షసేతుభార్త ॥ **॥ 4-16 ॥**

కర్మణో హ్యాపి బోధవ్యం బోధవ్యం చ వికర్మణః ।

అకర్మణశ్చ బోధవ్యం గహనా కర్మణో గతిః ॥ **॥ 4-17 ॥**

కర్మణ్యకర్మ యః పశ్యేత్ అకర్మణి చ కర్మ యః ।

స బుద్ధిమాన్మన్మేయము స యుక్తః కృత్మకర్మకృత్ ॥ **॥ 4-18 ॥**

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః ।

జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మణాం తమాహలః పండితం బుధాః ॥ **॥ 4-19 ॥**

త్వయ్యా కర్మఫలాసంగం నిత్యత్పో నిరాశ్రయః ।

కర్మణ్యభిప్రవృత్తో పి నైవ కించిత్పూరోతి సః ॥ **॥ 4-20 ॥**

నిరాశీర్యతచిత్తాత్మా త్వయ్యసర్వపరిగ్రహః ।

శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాపోతి కిల్పిషం ॥ **॥ 4-21 ॥**

యదృచ్ఛలాభసంతుష్టః ద్వంద్వాతీతో విమత్సరః ।

సమస్మిద్ధావసిద్ధా చ కృత్వాపి న నిబధ్యతే ॥ **॥ 4-22 ॥**

॥ తీ భద్రతినుతిచ ॥

గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః ।
యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే ॥ || 4-23 ||

బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మ హవిః బ్రహ్మగ్నౌ బ్రహ్మణా హతం ।
బ్రహ్మావ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా ॥ || 4-24 ||

దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యాపాసతే ।
బ్రహ్మగ్నావపరే యజ్ఞం యజ్ఞేవైషోపజ్ఞాతి ॥ || 4-25 ||

శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమగ్నిషు జూహ్వతి ।
శబ్దాదీన్యషయానవ్య ఇంద్రియగ్నిషు జూహ్వతి ॥ || 4-26 ||

సర్వాణీంద్రియకర్మణి ప్రాణకర్మణి చాపరే ।
ఆత్మసంయమయోగ్గొ జూహ్వతి జ్ఞానదీపితే ॥ || 4-27 ||

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞాః యోగయజ్ఞాస్తధాపరే ।
స్వాధ్యయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయస్యంశితవ్రతాః ॥ || 4-28 ||

అపరే నియతాహరాః ప్రాణాహ్వాణేషు జూహ్వతి ।
సర్వేష్యేతే యజ్ఞవిదః యజ్ఞక్షపితకల్పషోః ॥ || 4-29 ||

యజ్ఞశిష్టమృతభుజః యాంతి బ్రహ్మ సనాతనం ।
నాయం లోకోఽస్త్యయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ ॥ || 4-31 ||

ఏవం బహువిధా యజ్ఞాః వితతా బ్రహ్మణో ముఖే ।
కర్మజాన్వద్ధి తాన్సర్వాన్ ఏవం జ్ఞాత్యా విమోహ్యసే ॥ || 4-32 ||

శ్రేయాన్ ద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాత్ జ్ఞానయజ్ఞాః పరంతప ।
సర్వం కర్మాఫిలం పార్థ జ్ఞానే పరిసమాప్యతే ॥ || 4-33 ||

తద్విధి ప్రజాపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।
ఉపదేశ్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్యదర్శినః ॥ || 4-34 ||

యద్ జ్ఞాత్వా న పునరోహమ్ ఏవం యాస్యసి పాండవ ।

॥ 4-35 ॥

యేన భూతాన్యశేషణ ద్రక్షస్యాత్మన్యథో మయి ॥

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।

॥ 4-36 ॥

సర్వం జ్ఞానప్లవేవ వృజినం సంతరిష్యసి ॥

జ్ఞానాగ్నిస్పర్వకర్మణి భస్మసాత్మగ్రుతే తథా ॥

॥ 4-37 ॥

యదైదాంసి సమిద్ధో_గ్నిః భస్మసాత్మగ్రుతే_ర్జున ।

తత్ప్యయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి ॥

॥ 4-38 ॥

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరస్యంయతేంద్రియః ।

జ్ఞానం లభ్య పరాం శాంతిమ్ అచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥

॥ 4-39 ॥

అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।

నాయం లోకో_ఉప్తి న పరః న సుఖం సంశయాత్మనః ॥

॥ 4-40 ॥

యోగస్యప్తకర్మణం జ్ఞానసంచిన్మసంశయం ।

ఆత్మవంతం న కర్మణి నిబద్ధంతి ధనంజయ ॥

॥ 4-41 ॥

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్వం జ్ఞానాసినాత్మనః ।

చిత్యైవం సంశయం యోగమ్ ఆతిష్టోత్రిష్ట భారత ॥

॥ 4-42 ॥

॥ ఇతి, తీముఢ్యగతభ్యతిష్ఠ, ఉత్సాహత్యు, బుహ్మవిభ్యోయం, యోగజ్ఞై,
తీకృత్యార్థున సంవిదే, జ్ఞాన కర్మ సమ్మైయ యోగోనైను చతుర్భోధ్యైయః ॥

॥ అథ, తీముఢ్యగతభ్యతిష్ఠ, ఉత్సాహత్యు, బుహ్మవిభ్యోయం, యోగజ్ఞై,
తీకృత్యార్థున సంవిదే, కర్మసమ్మైయ యోగోనైను తంచమైధ్యైయ : ॥

॥ అర్థాన ఉత్సాహ ॥

సన్మాయసం కర్మణాం కృష్ణ పునర్యోగం చ శంససి ।

॥ 5-01 ॥

యచ్ఛేయ ఏతయోరేకం తన్నే బ్రూహిం సునిశ్చితం ॥

॥ తీధగతిష్ఠతిచ ॥

సన్మాయసః కర్మయోగశ్చ నిశ్చేయసకరావుభౌ ।

॥ 5-02 ॥

తయోస్తు కర్మసన్మాయసాత్ కర్మయోగో విశిష్యతే ॥

- జ్ఞేయస్య నిత్యసన్మాయీస్య యో న ద్వేషి న కాంక్షతి ।
 నిర్వింద్యో హి మహాబాహేలా సుఖం బంధాత్రముచ్యతే ॥ || 5-03 ||
- సాంఖ్యయోగా పృథగ్యాలాః ప్రవదంతి న పండితాః ।
 ఏకమప్యాష్టితః సమ్యక్ ఉభయోర్విందతే ఘలం ॥ || 5-04 ||
- యత్సాంఖ్యైః ప్రాప్యతే స్థానం తద్యోగైరపి గమ్యతే ।
 ఏకం సాంఖ్యం చ యోగం చ యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥ || 5-05 ||
- సన్మాసస్తు మహాబాహేలా దుఃఖమాప్తుమయోగతః ।
 యోగయుక్తో మునిర్భ్రహ్మా నచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥ || 5-06 ||
- యోగయుక్తో విషద్ధాత్మా విజితాత్మా జితేంద్రియః ।
 సర్వభూతాత్మభూతాత్మా కుర్వన్నపి న లిప్యతే ॥ || 5-07 ||
- వైవ కించిత్పూరోమీతి యుక్తో మన్యేత తత్త్వవిత్ ।
 పశ్యన్ శృంగాన్ స్మితన్ జిష్టున్ అశ్వన్చున్ స్వపన్ శ్వసన్ ॥ || 5-08 ||
- ప్రలపన్ విసృజన్ గృహ్ణన్ ఉన్నిష్టిమిషన్పి ।
 ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేషు వర్తంత ఇతి ధారయన్ ॥ || 5-09 ||
- బ్రహ్మాణ్యధాయ కర్మణి సంగం త్వక్కా కరోతి యః ।
 లిప్యతే న స పాపేన పద్మపత్రమివాంభసా ॥ || 5-10 ||
- కాయేన మనసా బుద్ధ్య కేవలైరింద్రియైరపి ।
 యోగినః కర్మ కుర్వితి సంగం త్వక్కాత్మశుద్ధయే ॥ || 5-11 ||
- యుక్తః కర్మఫలం త్వక్కా శాంతిమాప్యేతి నైష్టికీం ।
 అయుక్తః కామకారేణ ఘలే సక్తో నిబధ్యతే ॥ || 5-12 ||
- సర్వకర్మణి మనసా సన్మాస్యస్తే సుఖం వశి ।
 నవద్వారే పురే దేహి వైవ కుర్వన్ కారయన్ ॥ || 5-13 ||
- న కర్తృత్వం న కర్మణి లోకస్య సృజతి ప్రభుః ।
 న కర్మఫలసంయోగం స్వభావస్తు ప్రవర్తతే ॥ || 5-14 ||

నాదత్తే కస్యచిత్వాపం న చైవ సుకృతం విభుః ।
 అజ్ఞానేనావృతం జ్ఞానం తేన ముహ్యంతి జంతవః ॥ ॥ 5-15 ॥
 జ్ఞానేన తు తదజ్ఞానం యేషాం నాశితమాత్మనః ।
 తేషామాదిత్యవత్ జ్ఞానం ప్రకాశయతి తత్వరం ॥ ॥ 5-16 ॥
 తద్బుద్ధయప్తదాతానునః తన్నిష్టాస్తత్వరాయణాః ।
 గచ్ఛంత్యపునరావృత్తిం జ్ఞాననిర్మాతకల్మైషాః ॥ ॥ 5-17 ॥
 విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని ।
 షని చైవ శ్వపాకే చ పండితాస్మమదర్శినః ॥ ॥ 5-18 ॥
 ఇహోవ తైర్జితస్సగ్రః యేషాం సామ్య స్థితం మనః ।
 నిర్దోషం హి సమం బ్రహ్మ తస్మాద్ బ్రహ్మణి తే స్థితాః ॥ ॥ 5-19 ॥
 న ప్రహృష్యేత్రియం ప్రాప్య నోద్విజేత్రాప్య చాప్రియం ।
 స్థిరబుద్ధిరసమ్మాడుః బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మణి స్థితః ॥ ॥ 5-20 ॥
 బహ్యస్వర్ఘప్యసక్తాత్మా విందత్యాత్మని యత్సుఖం ।
 స బ్రహ్మయోగయుక్తాత్మా సుఖమక్షయమస్తుతే ॥ ॥ 5-21 ॥
 యే హి సంస్కర్షజా భోగాః దుఃఖయోనయ ఏవ తే ।
 ఆద్యంతవంతః కౌంతేయ న తేషు రమతే బుధః ॥ ॥ 5-22 ॥
 శక్మీతిహోవ యస్మిధుం ప్రాక్షరీరవిమోక్షణాత్ ।
 కామక్రోధోద్భవం వేగం స యుక్తస్య సుఖీ నరః ॥ ॥ 5-23 ॥
 యోఽన్తస్మిభోఽన్తరారామః తథాంతర్జ్యేతిరేవ యః ।
 స యోగీ బ్రహ్మనిర్వాణం బ్రహ్మభూతోఽధిగచ్ఛతి ॥ ॥ 5-24 ॥
 లభంతే బ్రహ్మనిర్వాణమ్ బుషయః క్షీణికల్మైషాః ।
 చిన్నద్వ్యధా యతాత్మనః సర్వభూతహితే రతాః ॥ ॥ 5-25 ॥
 కామక్రోధవియుక్తానాం యతీనాం యతచేతసాం ।
 అభితో బ్రహ్మనిర్వాణం వర్తతే విదితాత్మనాం ॥ ॥ 5-26 ॥

స్వర్ణవృత్త్య బహిర్భాష్యన్ చక్షుశైవాంతరే భువోः ।

ప్రాణాపానౌ సమౌ కృత్య నాసాభ్యంతరచారిణౌ ॥ || 5-27 ||

యతేంద్రియమనోబుద్ధిః మునిరోగ్రుక్షపరాయణః ।

విగతేచ్ఛాభయక్రోధః యః సదా ముక్త ఏవ సః ॥ || 5-28 ||

భోక్తారం యజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహాశ్వరం ।

సుహృదం సర్వభూతానాం జ్ఞాత్య మాం శాంతిమృచ్ఛతి ॥ || 5-29 ||

॥ ఇతి తీముధ్ఘనవట్టితిసు, ఉత్సవాత్ము, పుత్రువిద్యైయోం, యోగజోప్త్రి,
తీకృష్ణర్థాన్తర్థం ప్రాంతినే, కర్మపన్మైపు యోగోనైతు తంచమెళ్లింధ్యైయుః ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్శ్వ ధనుధరః ।

తత్ర శ్రీర్యజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మతిర్మతి ॥

॥ అథ జ్ఞానో ప్రార్థనై ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాపీం చ యద్భవేత్ ।

తత్పర్యం జ్ఞమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పుత్రపూజామ్రత్తమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టియైర్య బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పర్మైనై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకజ్ఞానో ప్రార్థనై ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సమ్త నిరామయః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చత్ దుఃఖభాగ్మవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాన్తాయ కల్యాణానిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

ఔ ఔ ఔ

ఔ